
Sexuální obtěžování

Univerzita Karlova klade velký důraz na prevenci a bezpečné prostředí pro všechny. Neakceptuje žádné formy sexuálního a genderově podmíněného obtěžování a násilí a očekává, že se všichni jednotlivci z univerzitní komunity, její návštěvníci/návštěvnice i smluvní partneři budou k sobě chovat ve vzájemném respektu, ohleduplně a s úctou.

Univerzita Karlova usiluje o pracovní, vzdělávací a sociální prostředí, v němž jsou respektována práva a důstojnost všech členů a členek univerzitní komunity.

Cíle Univerzity Karlovy v této oblasti jsou:

- podporovat bezpečné prostředí, ve kterém se s lidmi zachází spravedlivě a s úctou;
- deklarovat, že obtěžování je nepřijatelné, a že každý, kdo je součástí univerzity, se podílí na vytváření prostředí bez jakékoli formy obtěžování;
- poskytnout podporu studujícím a zaměstnancům, kteří se cítí být obtěžováni;
- poskytnout jasně definovaný mechanismus, pomocí kterého lze stížnosti řešit.

Každý zaměstnanec, každá zaměstnankyně, každý student, každá studentka má právo očekávat profesionální chování od ostatních a je také sám/sama zodpovědný/á za své chování vůči ostatním. Všichni pak mají osobní odpovědnost za dodržování těchto zásad a principů:

- Zacházet s ostatními důstojně a s úctou,
- Netolerovat žádnou formu obtěžování a v případě, že se stanou jeho svědky, na nepřijatelné chování upozornit,
- Podporovat každého/každou, kdo se cítí být obětí obtěžování, včetně propojení na externí pomoc a psychickou podporu pro podání formální stížnosti, pokud bude třeba.

Co je sexuální obtěžování?

Obecně lze sexuální obtěžování definovat jako nevhodné a nevídané chování se sexuálním podtextem. **Podstatou sexuálního obtěžování (podobně jako ostatních druhů obtěžování) je snaha získat, zvýšit nebo potvrdit si svoji převahu nad druhým člověkem.** Sexuální obtěžování tak můžeme rozdělit do 2 kategorií:

1. nevídaná sexuální pozornost,
2. sexuální vydírání a nátlak.

Konkrétně se pak může jednat například o **sexuální návrhy, nabízení výhod za intimní sblížení či naopak vyhrožování v případě odmítnutí** (např. udělení zápočtu, zkoušky nebo dobré známky, povýšení, finanční odměny či další jiné výhody), , **různé formy psychického nátlaku, jako je například odlišné zacházení na základě pohlaví, materiály zobrazující ženy či muže jako sexuální objekty, vystavování a distribuce pornografických materiálů nebo ponižující poznámky.** Patří sem i **šikana a výhrůžné a nepřátelské jednání, urážlivé, nežádoucí a neopětované verbální i neverbální chování (intimní dotyky, i ve formě poplácání, hlazení) a fyzické napadení.**

Všechny tyto skutečnosti mohou vytvořit nepříjemné studijní či pracovní prostředí i atmosféru mezi studujícími a vyučujícími nebo zaměstnanci a nadřízenými, případně mezi studujícími či zaměstnanci navzájem. **Mohou se odehrávat jak ve výuce, tak i mimo ni během konzultací, praxí nebo různých exkurzí mimo prostor školy, v případě zaměstnanců a zaměstnankyň nejčastěji v pracovní době a na pracovišti.**

Jak se zachovat?

V první řadě je třeba vědět, že takové chování je nepřijatelné a je nutné se vůči němu vymezit. Tolerování takového chování nebo kladení viny sám/sama sobě, zanechání předmětu případně celého studia, či podání výpovědi z pracovního poměru nepomůže.

Pokud si nejste jisti, zda jste se stali objektem sexuálního obtěžování, můžete kontaktovat [poradenskou službu](#) (psychologické poradny UK) nebo externí neziskové organizace. Služba je dostupná také těm, proti nimž bylo vzneseno obvinění z obtěžování. Další zdroje pomoci a rady naleznete na níže uvedených odkazech.

- V rámci UK Pointu a Centra Carolina můžete kontaktovat nezávislé odborníky a odbornice, kteří Vám budou v řešení tohoto problému maximálně nápomocni, prostřednictvím e-mailové adresy obtezovani@ruk.cuni.cz, ke které má přístup jedna pověřená osoba. S veškerými podněty bude zacházeno vážně a důvěrně. Jak pověřená osoba, tak případně další osoby, které by, pokud si to budete přát, informace od Vás viděly či slyšely, jsou vázány přísnou mlčenlivostí.
- Pokud byste chtěli situaci řešit sami, doporučujeme písemnou komunikaci. Je dobré začít napsáním e-mailu nebo jiné zprávy dotýčného/mu o tom, že vám jeho/její chování vadí, a že jej považujete za nevhodné a netolerovatelné. Ve zprávě by mělo být uvedeno, co vám konkrétně vadí a proč a návrh dalšího postupu. Pokud by nedošlo ke změně, můžete se obrátit na nás pro další postup.
- V případě, že Vás obtěžuje student nebo studentka v rámci studia, je možné se obrátit na děkana/děkanku, který/ která může zahájit disciplinární řízení. V případě, že Vás obtěžuje zaměstnanec nebo zaměstnankyně, lze podat podnět na [Etickou komisi](#). Komise se ke každému věcně projednávanému podání písemně vyjádří, zpravidla ve lhůtě 9 měsíců. V závažných případech se lze také obrátit na Policii ČR.

Pokud se prokáže, že stěžovatel/ka věděl/a, že stížnost byla neopodstatněná, lze obvinění z obtěžování považovat za obtěžující nebo škodlivé a může být proti nim zahájeno disciplinární řízení nebo proti nim podán podnět Etické komisi.

Užitečné odkazy

- [Etický kodex Univerzity Karlovy](#)
- [Co je sexuální obtěžování a jak se mu bránit \(příručka pro studující vysokých škol\)](#)
- [Sexuální obtěžování na vysokých školách: proč vzniká, jak se projevuje, co lze proti němu dělat](#) (příručka pro vedení vysokých škol a vyučující)
- [Prevence sexuálního obtěžování ve státní správě](#)